

אלברט תומה על הגנת העבודה בא"י

אלברט תומה, מנהל משרד העבודה האינטרנציונלי
על יד חבר הליומים בקר את ורשה, ובשורה שהיתה לו
עם סופר ה.היינטי הכיץ את דעותיו אלה על המצב בא"י
:על החוקה להגנת העבודה.

לית המודרנית, כשם שהתנסהה בספקי
י"ג של חווי שלום.

אולם מדי דברנו בחוקה מוציאלית
בא"י - אל נשכח את מוצאו של הפועל
העברי ואת התנאים שנתקל בהם בבואו
לא"י. הכונה למוצאם הכפול: יגיאונרפי
והחברתי. הפועלים העברים בא"י, רובם
תלמידים מלשעבר, עובדי רוח, סוחרים,
ועוזרי מסחר למיניהם ורובם ככולם באים
מאירופה. לאמר מסקומות בני אקלים
ממוצע. בכואם לא"י הם מתכסרים
לעבודה גופנית שלא הורגלו בה והם
מוכרחים להסתגל לאקלים החדש שר
ארצם החדשה. מלבד זה הייבים הם
להלחם בהתחרותו של הפועל הערבי
יליד הארץ, אשר רמת חיו גמוכה יותר
ואשר שבר עבודתו מניע כדי הומש
או ששית של הסכום המינימלי הנצרך
לקיומו של פועל עברי.

מאמציו של הישוב העברי בא"י
לסובת מתן החוקה הסוציאלית לארץ;
הזאת מתכונת מעבר מזה לשמירת
הבריאות והרמה התרבותית של הפועל
העברי ומעבר מזה להרמה ההדרגתית
של רמת החיים אשר לפועל הערבי,
עד אשר תשוה לרמת הפועל האירופאי.
בין כל ארצות הסנדאטים תופסת
א"י מקום מיוחד. היא הארץ הפורחת
של אומה השואפת להגשמה מלאה של
מינת רוח התרבות המורתית עם צורות
התרבות של המערב; לא"י בא צנור
פועלים שאינו נופל במאומה מצבורי
הפועלים באירופה, לא בכשרון המעשה
ולא בצרכיהם לכל מיניהם. אל יפלא
איפוא הרבר, כי צנור פועלים זה מעונין
בהשגת חוקה סוציאלית מודרנית, ואל
יפלא איפוא, כי הישוב היהודי על כל
מעמדיו ושדרותיו מעונין לסייע לו בכך.

התזכיר שנמסר ביוני ש. ע. ע"י
הועד הלאומי בא"י לוועדת התמיד לעניני
הסנדאטים אשר ליד חבר הלאומים
מכיל פרק מענין מאד על הגנת העבודה
בא"י. חברי הועד הלאומי מתבררי
התזכיר שנכחרו בבחירות דימוקרטיות
ע"י כל הישוב העברי בא"י והם בא"י
כוח חגי התעשייה, החקלאות ומעמד
הפועלים, דרשו כולם מתן חוקה מודרנית
להגנת העבודה. אחדות החביעה הו
אינה גיהנת, כמובן, להתפרש אלא אם
נוכיר לעצמנו, כי היהודים בונים בא"י
את ביתם הלאומי ושנוי הסבנה החברתי
הוא הנאי הכרחי לתחיתם הלאומית. הם
מכינים יפה, כי ביחם הלאומי לא יבנה
על בסיס רחב ובריא, אם לא יבון על
חקלאות ותעשייה עברית - או במלים
אחרות: על כחפי הפועלים העברים
בתעשייה ובחקלאות. ומשום זה דורשים
כל המעונינים בהקמת הבית הלאומי
לישראל את ההגנה על העבודה באורח
חוקי, ומשום כך סוגרים הלוצייהבונים
וידדיהם, כי בחוך התפקידים המוטלים
על ממשלת הסנדאט בא"י המחויבת
בהגשמת הקמת הבית הלאומי לעם
ישראלי כדולה גם ההתחייבות להגנה על
הפועל במלחמת החיים והקיום הלאומי
שלו; משום כך מקריב הפועל את
עניני ארעו שלו, כדי להבטיח את העתיד,
ומכאן באה אותה הסולידריות שבין
אוכלוסי היהודים בא"י.

ואם גם ברורות ושקופות לעינינו
הסכות שגרמו לסולידריות זו, הרי לפנינו
עובדה מקורית בעלת חשיבות מוסרית,
שיש עמה מתן דוגמא בהירה, כיצד יכול
היה קבוץ ועיר העומד בעצם התחוותו
להיות חדר באותה האוליטיקה הסוציא-